

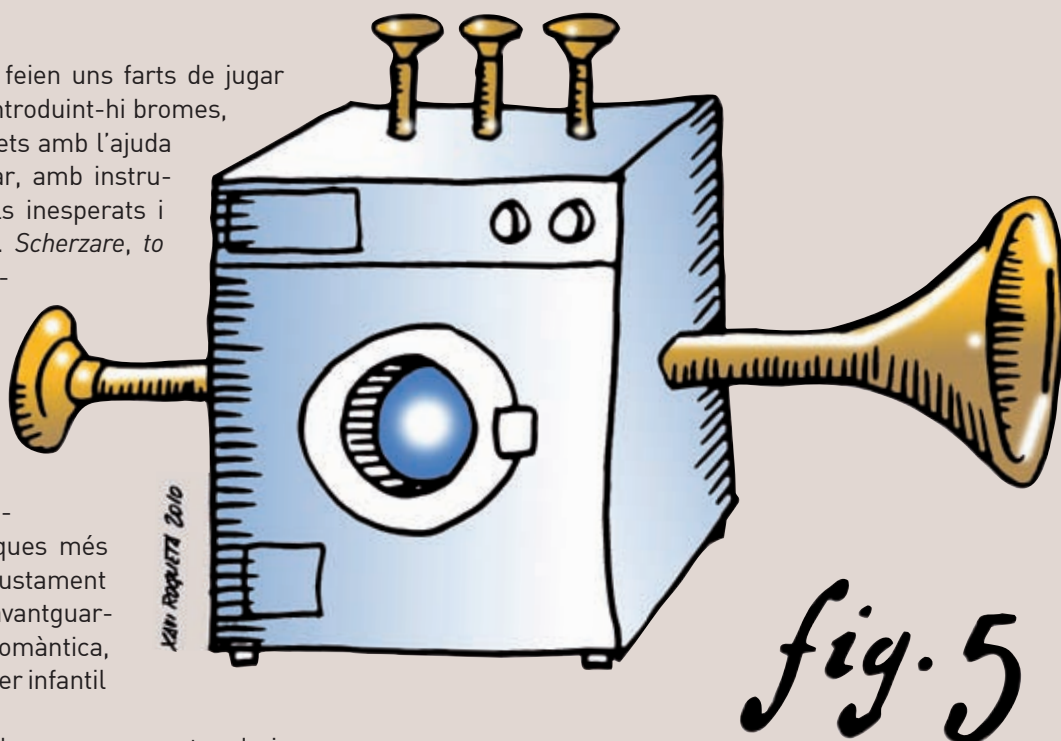
Simfonies dels joguets

Mozart i Haydn es feien uns farts de jugar amb la música, introduint-hi bromes, component minuets amb l'ajuda dels daus i l'atzar, amb instruments curiosos, girs formals inesperats i altres recursos humorístics. *Scherzare, to play*: 'jugar'. Malgrat la tradició del lligam entre música i joc, el Romanticisme va descartar la idea de prendre's seriosament el vessant lúdic del fet musical, pel que tenia d'asentimentalitat, d'automatisme, d'intranscendència, característiques més aparents que reals. Van ser justament els valors rescatats per les avantguardes en la seva croada antiromàntica, que reivindicava de nou el plaer infantil del so sense atributs.

Llavors arriba de la Celleria una orquestra de joguets, adults que es prenen seriosament les possibilitats d'un orgue Casio SK-1 esdentegat, d'un pianet groc Forest Songs, d'un pot de dissolvent amb cigrons crus a dins. Res d'asentimentalitat, d'automatisme o d'intranscendència; ans al contrari, apel·len a l'emoció i a la nostàlgia, les del circ i de la infantesa d'ahir, la de l'abandó, al poder evocatiu d'una guitarreta de plàstic del Casal del 93. L'Orchestra Fireluche va ar-

I Pascal Comelade, què?

De totes maneres, el gran referent en aquest àmbit és Pascal Comelade, que ja va començar a tractar de tu a tu els instruments de joguina amb la Bel Canto Orchestra el 1983, sembla que influït per Cage i la seva *Music for Amplified Toy Pianos*, i matem-ho aquí perquè està fart de ser el fill de Satie, nebot de Nino Rota i no sap què de Kurt Weill. Se'l coneix per la seva capacitat joguinaire, tot i que de vegades aquesta faceta simplifica el seu polifacetisme. Sigui com sigui, especialment per les seves col·laboracions amb el Museu del Joguet de Figueres, no pot pas negar la seva fascinació pels instruments per a mans petites.

ribar a un alt grau de maduresa amb el seu projecte *Eines de sons inexplicables* –llibre, disc i joc interactiu– i el va mantenir amb el seu espectacle *Menjant maduixes*, presentat al proppassat Temporada Alta, on gosaven reinterpretar cançons de Sisa, Edith Piaf i els Sex Pistols. Els instruments més estimats per la Fireluche són les andròmines impures, esguerrades com una maraca desmanegada, dubtosament instrumentals com una roda de cotxet, de poètica incerta com un senyal de trànsit. Resumeixen el món d'avui en un cascall, un tap d'Ice Tea i unes ocarines peruanes –natura, sobreproducció i globalització–, i en fan una saborosa cuina de les sobres.

Hi ha una vena pel reciclatge molt definida a l'Orchestra Fireluche que alguns dels seus integrants han derivat recentment cap a una nova formació, l'Orchestra dels Luthiers Drapaires, un valor en alça des que van gastar-se al Niu del Bòlit gironí. Però aquí els joguets i les deixalles ja són unes altres. Aprofitant teles i ràdios velles, circuits, motorets, ordinadors pretèrits, els seus artefactes ja són més digitals que analògics, i la seva música, més propera al Sònar que a la carpa melangiosa dels Fireluche. Tot i que volten per la Celleria, es passegen més per les xarxes socials i, diuen, ja no fan fressa sinó *ruidu*. Rabiosament contemporanis, doncs.